

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2006.10.18.
COM(2006) 594 végleges

2006/0196 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK IRÁNYELVE

**a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes
megvalósítása tekintetében történő módosításáról**

(előterjesztő: a Bizottság)

{SEC(2006) 1291}

{SEC(2006) 1292}

INDOKOLÁS

1. Hátér

A Tanács a közösségi postai szolgáltatások fejlesztéséről szóló 1994. február 7-i állásfoglalásában¹ kettős célkitűzést irányozott elő: a posta piacán a verseny fokozatos, ellenőrzött megnyitását és az egyetemes postai szolgáltatás garantálását. A két cél összehangolási folyamatának részeként a postai irányelv² ütemtervet állapít meg a posta piacain folyó verseny további megnyitásával kapcsolatos döntésekhez. A postai irányelv 7. cikke szerint:

- a Bizottság 2006. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak egy javaslat kíséretében, amely adott esetben megerősíti, hogy a 2009. év-e a postai belső piac teljes körű megvalósításának határideje, vagy a tanulmány következtetései alapján meghatározza az esetleges egyéb intézkedést.
- a Bizottság javaslatának egy előretékinő tanulmány megállapításain kell alapulnia, amely minden tagállamra vonatkozóan értékeli, hogy a postai belső piac teljes körű megvalósítása 2009-ben milyen hatással lesz az egyetemes szolgáltatásra.

Ez a javaslat a postai irányelv előírásainak megfelelően az előretékinő tanulmány megállapításain alapul, amely minden egyes tagállam tekintetében felmérte a posta belső piacának 2009-ben történő teljes megvalósításából az egyetemes szolgáltatásra gyakorolt hatást.³ További forrásai a hatásvizsgálati jelentés⁴ és a postai irányelv alkalmazásáról szóló, az ágazat részletes áttekintését tartalmazó jelentés.⁵ Ezekben a dokumentumokban részletesebb tájékoztatás található az általános háttérrel és a következő szakaszokban vázolt javaslat indoklásáról.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATA

2.1. Jogi vonatkozások

2.1.1. A szubszidiaritás elve

A javasolt fellépések célkitűzései: a postai szolgáltatások belső piacának megteremtése a kizárólagos vagy különleges jogok megszüntetésén keresztül, az egyetemes szolgáltatások egységes színvonalú biztosítása minden felhasználó számára az összes EU-országban, valamint a postai szolgáltatások összehangolt közös elveinek megállapítása a belső piac működésével kapcsolatos akadályok csökkentése és a postai szolgáltatásoknak egy nyílt piaci környezetben történő szabályozása érdekében.

¹ HL C 48., 1994.2.16., 3. o.

² a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, HL L 15., 1998.1.21., 14. o. Legutóbb a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások versenyének további megnyitása tárgyában történő módosításáról szóló, 2002. június 10-i 2002/39 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosítva, HL L 176., 2002.7.5., 21. o.

³ COM(2006) 596

⁴ SEC(2006) 1291

⁵ COM(2006) 595

Ezeket a célkitűzéseket a tagállamok egyedül kellő mértékben nem tudják megvalósítani. Ennek legmegdöbbentőbb bizonyítéka az, hogy számos tagállam fenntart különböző mértékű monopóliumokat bizonyos postai szolgáltatások biztosítására, az egyetemes szolgáltatás finanszírozása érdekében, miközben mások teljesen vagy részben megszüntették a szolgáltatási monopóliumokat vagy határozott terveik vannak arra, hogy ezt még 2009 előtt megteszik.

Ezek a célkitűzések a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt Közösségi szinten jobban megvalósíthatók, és ezért a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el.

2.1.2. Az arányosság elve

Az arányosság elvének megfelelően, amelyet az EK-szerződés 5. cikke állapít meg, ez az irányelv nem lépi túl a javasolt célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

Az irányelv módosítására vonatkozó javaslat továbbra is szabályozási elemekből felépülő általános keretrendszert biztosít, nem részletes szabálygyűjteményt az ágazat számára.

Az arányosság elvének szellemében a javaslat a tagállamok számára egy sor választási lehetőséget tartalmaz a javasolt célkitűzések legjobb eléréséhez:

- a 7. cikkben javasolt finanszírozási módszerek ahelyett, hogy egyetlen megoldást szabnának meg, széles választékot kínálnak a tagállamok számára olyan opciókból, amelyek közül válogathatnak;
- a hálózathoz való hozzáférés problémájával a javaslat új 11a. cikke foglalkozik, és a tagállamokra bízta, hogy a postai infrastruktúra vagy szolgáltatások bizonyos elemeihez való hozzáférés tekintetében szükség van-e szabályozásra, és az milyen mértékű legyen, és szintén a tagállamok szabályozzák a hálózat válogatási és kiszállítási részéhez való hozzáférést;
- a javaslat szerint meg kell szüntetni a kereszttámogatások figyelemmel kísérésének követelményét, amelyet jelenleg a 12. cikk hatodik francia bekezdése tartalmaz, és ennek a problémának a szabályozását a tagállamokra kell hagyni;
- a javaslatban nem szerepel új testületek létrehozása a nemzeti szabályozó hatóságok tevékenységének koordinálása érdekében.

3 A JAVASLAT ELEMEL

3.1. Az irányelvben foglalt piacmegnyitási ütemterv megerősítése, a Bizottság által készített előzetekintő tanulmány megállapításai alapján, amely felmérte a posta belső piacának 2009-ben történő teljes megvalósításából az egyetemes szolgáltatásra gyakorolt hatást

Az előzetekintő tanulmány azt a következtetést vonja le, hogy a postai szolgáltatások belső piacának elérése minden tagállamban 2009-re összeegyeztethető a jó minőségű egyetemes szolgáltatás fenntartásával, és megerősíti, hogy a teljes piacnyitás megtörténhet 2009. január 1-jén.

Az, hogy a postai szolgáltatások belső piacának megvalósítása tekintetében 2009-re kitűzött határidőt megerősítették, lehetővé teszi, hogy a nagyobb verseny révén javuljon a szolgáltatás színvonala az ügyfelek számára rendelkezésre álló minőség, díjak és választék tekintetében, valamint azt, hogy az ágazat növekedési és foglalkoztatási lehetőségei kibontakozhassanak. Ez egy szükséges, ugyanakkor észszerű lépés is, amely mind az igénybevevők, mind a szélesebb európai gazdaság igényeit megválaszolja.

A területi és társadalmi kohézió fenntartása érdekében, és figyelembe véve, hogy a tagállamok a postai irányelv által biztosított rugalmasság keretében meghatározhatnak specifikus szolgáltatási jellemzőket a helyi keresletnek való megfelelés érdekében, célszerű teljes mértékben fenntartani az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó és a jelzett irányelvben megállapított minőségi követelményeket.

Következésképpen ez a javaslat egy új 7. cikket irányoz elő, amelynek első bekezdése megtiltja a tagállamok számára, hogy a postai ágazatban kizárólagos és különleges jogokat adományozzanak vagy tartsanak fenn.

3.2. Kiegészítő és kapcsolódó intézkedések az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében

Az előrettekintő tanulmány számos kapcsolódó, vagy „rásegítő” intézkedést nevezett meg, mind uniós, mind nemzeti szinten, amelyeket a tagállamok az egyetemes szolgáltatás biztosításához használhatnak fel szükség esetén. Néhány ilyen intézkedés szabályozási jellegű, néhány pedig piaci alapú, de mindet úgy alakították ki, hogy pénzügyi szempontból életképes módon megkönnyítsék a versenypiacon az egyetemes szolgáltatás biztosítását. Ezek az intézkedések elégségesnek tekinthetők ahhoz, hogy a piacnyitást valamennyi tagállamban lehetővé tegyék.

További óvintézkedések meghatározására is sor került, például az egyetemes szolgáltatás biztosításával kapcsolatos gazdaságtalan intézkedések szükséges és arányos kompenzálására szolgáló konkrét finanszírozási mechanizmusok formájában; ezek keretében a kompenzáció úgy valósítható meg, hogy kevésbé torzítja a belső piacot, mint a monopóliumok fenntartása.

A jelenlegi postai irányelv értelmében néhány, az egyetemes szolgáltatás védelmét szolgáló szabályozási intézkedés már rendelkezésre áll; ilyen például az egyetemes szolgáltatás biztosításának hozzáigazítása az igénybevevők szükségleteihez a postai irányelv által megadott keretek között, a szolgáltatási kötelezettségek bevezetése az engedéllyel rendelkező piaci szereplők számára, a szabályozó hatóságok beavatkozása a verseny védelmében, és – adott esetben – a kifelé irányuló fázisokban a hálózat válogatási és kiszállítási részeihez való hozzáférés lehetővé tétele. Amennyiben további szabályozási rásegítő intézkedésekre lenne szükség közösségi szinten, ezeket ez a javaslat említi.

Továbbá a tagállamok saját maguk dönthetnek olyan intézkedésekről, amelyek vagy a piac működéséhez kapcsolódnak, vagy nem képezik részét a közösségi keretrendszernek. Amint azt az előrettekintő tanulmány és az ágazati tanulmányok is jelzik, ezek között lehetnek további, – a meglévő egyetemes szolgáltatók által foganatosítandó – hatékonyságnövelő intézkedések, az egyetemes szolgáltatók forrásainak és bevételeinek diverzifikálását és a volumen növekedését szolgáló intézkedések.

A javasolt uniós postai keretrendszerben a tagállamok maguk határozhatják meg, hogy milyen kombinációban alkalmazzák az egyetemes szolgáltatás védelme érdekében az új piaci környezetben megvalósítható különböző intézkedéseket.

3.2.1. Alternatív költséghatékony intézkedések az egyetemes szolgáltatás biztosítására (3. és 6. cikk)

A postai irányelv 4. cikke preferenciát állapított meg arra, hogy az egyetemes szolgáltatás biztosítása egyetemes szolgáltató(k) kötelező kijelölésével történjen. A nagyobb piaci verseny és kínálat kialakítása kapcsán felmerül, hogy lehetnek más, ugyanolyan hatékony módok az egyetemes szolgáltatás nyújtásának biztosítására. Ez a javaslat a 4. cikkben és a 3. cikk (3) bekezdésében javasolt módosítások révén biztosítja, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen a leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmus meghatározására, amellyel garantálják az egyetemes szolgáltatás hozzáférhetőségét, miközben tiszteletben tartják az objektivitást, az átláthatóságot, a megkülönböztetés-mentességet, az arányosságot és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit.

Ezek a mechanizmusok megkönnyíthetik az egyetemes szolgáltatás vagy annak egyes részei biztosítását, például oly módon, hogy a szolgáltatások ellátását piaci szereplőkre bízzák, vagy a tagállamok számára lehetővé teszik, hogy megnevezzék azokat a konkrét szolgáltatásokat vagy régiókat, ahol az egyetemes szolgáltatás piaci szereplők révén nem biztosítható, és ezeket a szolgáltatásokat költséghatékony módon, közbeszerzési eljárással teremtsék meg.

A tagállamok számára biztosított nagyobb rugalmassággal összhangban (vagyis hogy az egyetemes szolgáltatás nyújtását az egyetemes szolgáltató(k) előzetes kijelölésétől eltérő módon biztosíthatják) ez a javaslat a 6. cikk módosításával lehetőséget teremt arra, hogy a tagállamok maguk határozzák meg, miként oldható meg leghatékonyabban a nyilvánosság tájékoztatása az egyetemes szolgáltatásokra vonatkozó feltételekről.

3.2.2. Az egyetemes szolgáltatás díjai tekintetében a költségalapú díjszabás elvének megerősítése és tisztázása (12. cikk, második francia bekezdés és 2. cikk, (20) bekezdés)

A költségeken alapuló díjszabás elvét a 97/67/EK irányelv különböző nyelvi változataiban eltérően fordították, ami eltérő értelmezéseket eredményezett. A „költségalapú” kifejezés valamennyi nyelvi változatban való használata hozzá fog járulni az elv egységes alkalmazásához. Ezenfelül az a követelmény, hogy az áraknak hatékonyságnövelő hatással is kell rendelkezniük, minden bizonnyal javítja az előírás alkalmazását és kedvez a felhasználóknak. A postai irányelv 12. cikkének második francia bekezdése a tagállamoknak megengedi, hogy eltérjenek attól az elvtől, miszerint az egyetemes szolgáltatások díjainak a költségeken kell alapulniuk, ugyanis – a társadalmi és területi kohézió jegyében – alkalmazhatnak egységes országos díjat, amely a távolságtól és más szolgáltatási költségektől függetlenül érvényes.

Amint azt az ágazati tanulmányok kiemelték, az egységes díjak kötelező előírása egy teljes mértékben versenyjellegű környezetben azt eredményezheti, hogy bizonyos szolgáltatások költségei megnövekednek és életképessége csökken, mivel az egyetemes szolgáltató nyereséges üzlet elvesztését kockáztatja azokon a területeken, ahol a verseny nyomása nagyobb. Az ágazati tanulmányok azt mutatják, hogy az egyetemes szolgáltatók a szolgáltatások nagy számánál valószínűleg fenntartják az egységes díjszabást a piac teljes megnyitása után is.

Ilyen körülmények között a tagállamoknak a szabályozási beavatkozást korlátozniuk kell, hogy az egyetemes szolgáltatás pénzügyileg életképes teljesítését biztosítsák. Azáltal, hogy az egyetemes szolgáltatók számára lehetővé teszik a versenyre való reagáláshoz szükséges rugalmasságot, az egyetemes szolgáltatás pénzügyi egyensúlyával összefüggő kockázatok csökkennek. Ezért ez a javaslat – a 12. cikk második francia bekezdésének módosítása révén – azt írja elő, hogy a tagállamoknak a darabonkénti díjszabás, ezen belül a nemzeti és EU-viszonylatokra szóló díjak egységességét az olyan tételekre kell korlátozniuk, amelyeket többnyire a fogyasztók és a kisvállalkozások használnak (mint például a bélyeggel történő bérmentesítés), és amelyek vonatkozásában a verseny várhatóan korlátozott lesz. A darabonkénti díjszabás meghatározása a 2. cikk (20) bekezdésében szerepel.

A javasolt módosítás lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy jogos közérdekek felmerülése esetén egységes díjakat állapítsanak meg; ilyen például az az eset, amikor sajtótermékek terjesztésére más lehetőség hiányában a postai szolgáltatásokat használják. Ezt a vonatkozást tovább pontosítja a (24) preambulum-bekezdés.

3.2.3. Az egyetemes szolgáltatások finanszírozása (7. cikk)

Egyes esetekben az egyetemes szolgáltatás fenntartását célzó intézkedések foganatosítása után néhány tagállam esetében még szükség lehet az egyetemes szolgáltatás biztosításával összefüggő fennmaradó költségek kiegészítő finanszírozására. A 7. cikk révén ez a javaslat tisztázza a tagállamok számára rendelkezésre álló lehetőségeket azokra az esetekre, amikor az egyetemes szolgáltatás külső finanszírozására van szükség.

A tagállamoknak szabad kezet kell kapniuk annak eldöntésére, hogy melyik finanszírozási módszer illeszkedik legjobban sajátos helyzetükhöz, de ügyelni kell arra, hogy a piac működésében aránytalan torzulásokat ez ne okozzon.

Az új 7. cikk finanszírozási lehetőségei között szerepel a közvetlen állami támogatásokból megvalósuló kompenzáció – (3) bekezdés – lehetősége, illetve a közbeszerzési eljárások – (2) bekezdés – felhasználásával történő közvetett finanszírozás. Mivel a közbeszerzést és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások közpénzekből történő kompenzációját a közösségi szabályok és az esetjog részletesen szabályozzák, és ezek a szabályok a postai ágazatra is vonatkoznak, ezen a területen nincs szükség új szabályok bevezetésére.

Végül a 7. cikk javasolt (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése továbbra is biztosítják azt a lehetőséget, amely korábban a postai irányelv 9. cikkében szerepelt, hogy kompenzációs alap jöjjön létre az egyetemes szolgáltató(k)nál a szolgáltatás nyújtása során felmerült méltánytalan teher ellentételezésére. Az eddigiekben nagyon kevés tapasztalat gyűlt össze az egyetemes postai szolgáltatás finanszírozásának mechanizmusaként alkalmazott kompenzációs alapokról. Ez azonban nem is meglepő, hiszen a legtöbb tagállamban kézenfekvő finanszírozási forrás a jelentős fenntartott terület. Ha azonban nincsenek fenntartott szolgáltatások, valószínű, hogy több tagállamban is új megvilágításba kerül a kompenzációs alap szükségessége, és olyan óvintézkedésnek tekintik majd, amelyet fenn kell tartani. A 7. cikk (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése azt a lehetőséget is felvetik, hogy az egyetemes szolgáltatás esetleges fennmaradó nettó költségeit a szolgáltatókra és/vagy igénybevevőkre kiszabott díj bevezetésével fedezzék.

3.3. A javaslatban szereplő további intézkedések

3.3.1. Engedélyek és az engedélyezési eljárás (9. cikk)

A tagállamok a postai irányelv 9. cikkének rendelkezéseitől függően továbbra is használhatnak a cél érdekében és a szükséges mértékben engedélyezési eljárásokat és egyedi jogosítványokat. Amint azonban a postai irányelv alkalmazásáról szóló harmadik bizottsági jelentés kiemeli, a belső piacon a szolgáltatások nyújtására vonatkozó indokolatlan korlátok csökkentése érdekében szükségesnek tűnik az engedélyek feltételeinek, valamint a feltételekre és az eljárásokra alkalmazandó elveknek a további harmonizációja.

Ez a javaslat a 9. cikk (2) bekezdésének módosításáról rendelkezik, így a gyakorlati tapasztalatok és az ágazati tanulmányok alapján a következő korlátozások kerülnek bevezetésre:

- Tilos az engedélyesek számának korlátozása. Ezt az intézkedést használták már más, hálózati iparágakban, ahol az infrastruktúra megkettőzése gazdasági, tárgyi vagy társadalmi okokból nem kívánatos, ám ezek olyan okok, amelyek a postai ágazatra nem vonatkoznak.
- A költségmegosztási mechanizmushoz való hozzájárulás és az egyetemes szolgáltatási vagy minőségi kötelezettségek párhuzamos előírása nem megengedett ugyanazon minőségi, hozzáférhetőségi és teljesítményi követelmény esetében. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség a szolgáltatás meg nem térülő költségeit több vállalat között osztja meg, ezzel szemben a kompenzációs alap illetéket szab ki a vállalatokra, hogy az egyetlen vállalatnál felmerült kiesést megtérítse, ezért a két rendszer együttes alkalmazása indokolatlan.
- A vállalkozásokra a nem ágazat-specifikus nemzeti jogszabályok értelmében háruló kötelezettségeket nem szabad újra előírni, ez korlátozza a postai szolgáltatóknál keletkező szükségtelen adminisztrációs költségeket.
- Nem szabhatók meg aránytalan vagy indokolatlan technikai vagy működési feltételek. Azonban az olyan feltételek, amelyek például a küldemények bizalmasságának védelmét vagy a rossz címre kézbesített küldemények visszaküldésének megkönnyítését célozzák, továbbra is elfogadhatók.

Ezek a tiltások nem vonatkoznak a kijelölt egyetemes szolgáltató(k)ra, amelyek eltérő típusú szabályozás hatálya alá tartozhatnak, amennyiben eltérő célkitűzéseket kell teljesíteniük, vagy más jogi alapon kell működniük, amilyen pl. az állami tulajdon.

3.3.2. A kulcsfontosságú postai infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés (11a. cikk)

Néhány tagállam tapasztalataiból merítve ez a javaslat egy új 11a. cikket vezet be, amely előírja a tagállamok számára a többszolgáltatós környezetben annak felmérését, hogy a postai infrastruktúra vagy szolgáltatások egyes elemei:

- a szolgáltatások nyújtásához nélkülözhetetlenek-e vagy azt az egyetemes szolgáltatókkal versenyezni kívánó piaci szereplő(k) számára nagy mértékben megkönnyíthetik; és/ vagy

- hasznosak-e a felhasználók és a fogyasztók számára, mivel csökkentik a hibás címzésű, vagy a feladónak nem visszajuttatható küldemények számát, amivel biztosítják a szolgáltatások átfogó minőségét és a piaci szereplők és felhasználók javát szolgáló alapvető követelmények védelmét.

Mivel a postai infrastruktúra ezen elemeinek vagy szolgáltatásainak a jogi vagy piaci helyzete a különböző tagállamokban eltérő (pl. az egyetemes szolgáltató kizárólagos tulajdonában vannak vagy az kizárólagosan biztosítja ezeket, több piaci szereplő tulajdonában vannak vagy több piaci szereplő biztosítja ezeket), a javaslat szerint ezt a követelményt a tagállamokkal szemben arra kell korlátozni, hogy tájékozott döntést hozzanak a szabályozás szükségességéről, mértékéről és a szabályozási eszköz megválasztásáról, valamint az esetleg szükséges kompenzációról.

A javasolt 11a. cikk nem módosítja a kifelé irányuló fázisokban a hálózat válogatással és kézbesítéssel kapcsolatos részeihez való hozzáférés szabályozását. Ami az utóbbit illeti, a tagállamoknak továbbra is be kell tartaniuk a 12. cikk ötödik francia bekezdését, és – a nemzeti feltételektől függően – más intézkedéseket is bevezethetnek az állami postai hálózathoz való hozzáférés átlátható és megkülönböztetés mentes feltételek szerinti biztosítására.

3.3.3. A tisztességes verseny ellenőrzése (12. cikk, hatodik francia bekezdés, 14. cikk)

Egy teljes mértékben versenyszellemű környezetben a tagállamok kényes feladata, hogy az egyetemes szolgáltatók számára kellő mértékű szabadságot biztosítsanak ahhoz, hogy a versenyhez alkalmazkodni tudjanak, de ugyanakkor a valószínűleg domináns piaci szereplő magatartását a valódi verseny megőrzése érdekében megfelelő módon figyelemmel kísérik.

Mivel ez a feladat megköveteli a piaci feltételek, az intézményi megállapodások és a tagállamok felügyeleti kapacitásainak felmérését, célszerű a meglévő piaci szereplők ellenőrzéséhez használt pontos szabályozási mechanizmusokkal kapcsolatban meghagyni a tagállamok döntési szabadságát, miközben fenn kell tartani egy szükséges minimális közös alapot. Ezért egyfelől indokolt eltörölni a tagállamok azon kötelezettségét, hogy ágazat-specifikus szabályozás révén felügyeljék a kereszttámogatásokat, és másfelől fenn kell tartani a számviteli elszámolásokra vonatkozó szabályokat.

A kereszttámogatások és a fenntartott szolgáltatások korábban a verseny torzulásának nyilvánvaló forrásai voltak, ez indokolta az eddigi szabályozást. Ez a javaslat azonban a 12. cikk hatodik francia bekezdésének javasolt elhagyásával biztosítja, hogy a tagállamok döntsék el, miként tudják a legjobban biztosítani azt, hogy az egyetemes szolgáltató – amely gyakran a domináns piaci szereplő – magatartása ne vezessen versenytorzulásokhoz. Erre a célra a tagállamok konkrét megelőző ellenőrzéseket alakíthatnak ki (amint azt a jelenlegi irányelv megköveteli), vagy támaszkodhatnak a versenyjog utólagos alkalmazására a versenyhatóságok és/vagy a nemzeti szabályozó hatóságok részéről.

Ami a számvitel átláthatóságának az egyetemes szolgáltató(k)ra vonatkozó szabályait illeti, a versenyjellegű piacra való áttérés folyamán még meg kell követelni a költségelszámolások felosztását. A 14. cikkben javasolt módosítások egy olyan új helyzetnek felelnek meg, amelyben többé nem lesznek fenntartott szolgáltatások. A nemzeti szabályozó hatóságok között (pl. az Európai Postai Szabályozók Bizottsága révén) kialakult, a bevált gyakorlati módszerek és közös megközelítési módok kialakítását célzó együttműködésre való tekintettel

és a jobb szabályozás elveinek megfelelően nem szükséges az irányelvben részletesebb és kötelező érvényű szabályokat bevezetni a költségmegosztásra vonatkozóan.

3.3.4. *A fogyasztóvédelem erősítése (12. cikk, első francia bekezdés, 19., 22., 22a. cikkek)*

A más szolgáltatási területeken érvényes szabályoknak megfelelően a kialakulóban lévő piacon a fogyasztók védelmének fokozására ez a javaslat – a 19. cikk módosításával – előírja, hogy a panasztételi eljárásokra vonatkozó minimumelvek alkalmazását az egyetemes szolgáltató(ko)n túlra is ki kell terjeszteni.

A fogyasztók érdekeit szolgálja továbbá: 1.) a piaci szereplők közötti, az infrastruktúra és a szolgáltatások egyes elemeihez való hozzáférésből eredő fokozott interoperabilitás is, amelyet az új 11a. cikk ír elő (lásd fent), 2.) a nemzeti szabályozó hatóságok és a fogyasztóvédelmi szervezetek közötti együttműködés követelménye, amely a 22. cikk második bekezdésének javasolt módosításában szerepel, valamint 3.) a nemzeti szabályozó hatóságok szerepének és hatásköreinek tisztázása az egyetemes szolgáltatás figyelemmel kísérését és felügyeletét illetően a 22. cikk harmadik bekezdésében és a 22a. cikk első bekezdésében.

Végül tekintettel arra, hogy vakok és gyengén látók számára az általuk igénybevett postai szolgáltatások milyen fontosak, a javaslat a 12. cikk első francia bekezdésében megerősíti, hogy a vakok és csökkent látóképességű személyek számára az Egyetemes Postaegyesület keretében kialakított nemzetközi kötelezettségekkel összhangban a tagállamokban bevezetett ingyenes szolgáltatások folyamatos biztosítását a piacnyitási folyamat nem veszélyeztetheti.

3.3.5. *A Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskör gyakorlása (21. cikk)*

A postai irányelv által létrehozott bizottság feladata segíteni a Bizottságot végrehajtási hatáskörének gyakorlásában, különösen a Közösségen belüli határokon átnyúló szolgáltatásoknál a szolgáltatás minőségére vonatkozó célkitűzésekkel kapcsolatban az 1. mellékletet módosításában, és a szabványosított minőségmérés feltételeinek elfogadásában (vö. az irányelv 16. cikke).

Mivel ennek a bizottságnak a funkciói az irányelv nem lényegi elemeinek módosítására vonatkoznak, célszerű az arra vonatkozó szabályokat összhangba hozni a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló tanácsi határozatban⁶ nemrégiben bevezetett szabályozási eljárással, amely további mechanizmusokat biztosít az Európai Parlament számára az ilyen intézkedések felülvizsgálatára.

3.3.6. *Nemzeti szabályozó hatóságok (22. cikk)*

A nemzeti szabályozó hatóságok szerepe valószínűleg döntő fontosságú marad, különösen azokban a tagállamokban, ahol a versenyre való áttérés még nem fejeződött be. Annak érdekében, hogy ezeknek a testületeknek a működése hatékonyabb legyen, és merítve a hasonló szabályozott területekkel kapcsolatos tapasztalatokból és az Európai Postai Szabályozók Bizottságán belül folytatott vitákból, valamint a különféle ágazati tanulmányokból, ez a javaslat a 22. cikk következő módosításait írja elő:

⁶ A legutóbb a 2006. július 17-i 2006/512/EK tanácsi határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított, a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat (HL L 184., 1999.7.17., 23. o.).

- A szabályozási funkciók strukturális elkülönítése a piaci szereplő tulajdonlással és ellenőrzéssel kapcsolatos tevékenységeitől. A szabályozási és az üzemeltetési funkciók különválasztásának elvével összhangban a tagállamoknak garantálniuk kell a nemzeti szabályozó hatóságok függetlenségét, ezáltal biztosítva döntéseik pártatlanságát – különösen a tulajdonlással kapcsolatos olyan funkciók tekintetében, ahol nyilvánvaló összeférhetetlenség merül fel a kormányban. Ez a követelmény más hálózati iparágakban már létezik, és nem vonja szükségképpen maga után új igazgatási struktúrák kialakítását, azt azonban megköveteli, hogy a különböző állami testületek által gyakorolt funkciók világosan és tartósan elkülönüljenek (22. cikk, (1) bekezdés).
- A szabályozási funkciók kiosztásának átláthatósága és a szabályozási hatásköröket gyakorló nemzeti testületek közötti együttműködés. Mivel a szabályozási funkciók gyakorlásában gyakran különböző nemzeti testületek vesznek részt, a javaslat szerint meg kell követelni a további átláthatóságot, és ezzel az egyértelműség kialakítását feladataik kiosztásában. Mivel az ágazat szabályozásáért, a versenyszabályok alkalmazásáért és a fogyasztóvédelemért felelős testületek feladataiban gyakoriak az átfedések, a javaslat az, hogy feladataik hatékony elvégzésének jobb biztosítása érdekében meg kell követelni a testületek együttműködését (22. cikk, (1) és (2) bekezdés).
- A nemzeti szabályozó hatóságok által hozott határozatokkal szembeni fellebbezés jogát és azok ideiglenes fennállását meg kell erősíteni annak érdekében, hogy a piacnyitási folyamat során a piac átláthatósága biztosított legyen. Ez nem érinti a nemzeti bírósági rendszereken belül az illetékességek tagállamok által történő megosztását, illetve a jogalanyoknak vagy természetes személyeknek a nemzeti jog szerinti jogait (22. cikk, (3) bekezdés).
- Az EU nemzeti szabályozó hatóságai közötti együttműködés fokozása, a meglévő testületek – mint például az Európai Postai Szabályozók Bizottsága és a Postai Irányelv Bizottság – által elvégzett munka jogi támogatása és ösztönzése érdekében, együttműködés a bevált módszerek előmozdítására és a szabályozási módszerek összehangolásának előmozdítására a belső piacon, ami nem követeli meg szükségképpen új igazgatási struktúrák létrehozását (22. cikk, (2) bekezdés).

3.3.7. *Információk biztosítása a nemzeti szabályozó hatóságok számára (22a. cikk)*

A nemzeti szabályozó hatóságoknak feladataik eredményes elvégzéséhez a piaci szereplőktől információkat kell beszerezniük. Az Európai Postai Szabályozók Bizottsága, a statisztikai testületek és az ágazati tanulmányok ismételten felhívták a figyelmet arra, hogy szabályozó hatóságoknak nincsen külön jogosultsága az információk begyűjtésére a postai piaci szereplőktől, ami jelentősen hátráltatta az irányelv végrehatását és a nemzeti végrehajtási szabályok érvényesítését. Ez a javaslat előírja egy új 22a. cikk beillesztését, amely felhatalmazza a nemzeti szabályozó hatóságokat az információk arányos és indokolt begyűjtésére, beleértve a statisztikai célú adatgyűjtést is.

3.3.8. *A postai irányelv alkalmazásának áttekintése és jelentéstétel (23. cikk)*

Ez a javaslat fenntartja az irányelv alkalmazásának rendszeres figyelemmel kísérését és a jelentéstételt a Tanács és a Parlament számára annak érdekében, hogy az egyetemes szolgáltatás biztosításához és/ vagy a piacnyitási folyamathoz esetleg szükséges további szabályozási intézkedéseket előkészítse. A múltbeli tapasztalatokra támaszkodva célszerű a 23. cikket úgy módosítani, hogy a jelentéstételi időszak két évről három évre növekedjen. Ez

a gyakoriság jobban illeszkedik a piaci fejlemények és az irányelv társadalmi vonatkozásainak alakulásához, és kellő időtartamot biztosít arra, hogy az esetleges szabályozási javaslatok alapjául szolgáljon.

3.3.9. A hatályvesztésről szóló rendelkezés eltávolítása (26. és 27. cikk)

A különleges és kizárólagos jogok 2009-ben történő megszüntetéséről szóló döntésnek megfelelően (7. cikk, (1) bekezdés), ez a javaslat rendelkezik a postai irányelv 26. cikkének (2) bekezdésében és 27. cikkében szereplő hatályvesztési rendelkezés hatályon kívül helyezéséről.

3.3.10. Koherencia és jobb szabályozás (1., 2., 9., 10. és 11. cikkek)

Ez a javaslat számos módosítást tartalmaz a postai irányelv jogi egyértelműségének és koherenciájának javítása érdekében.

- 1. cikk, második francia bekezdés: a javasolt módosítás összhangban van a 7. cikk módosításával, azt tükrözi, hogy a postai szolgáltatások többé nem foglalhatók le kizárólagosan;
- 2. cikk, (6) bekezdés: a javasolt módosítás egyértelművé teszi az irányelv alkalmazási körét, és különösen azt, hogy az irányelv minden postai szolgáltatóra vonatkozik, nem csupán az egyetemes szolgáltatókra;
- 2. cikk, (8) bekezdés: a javasolt módosítás összhangban van a 7. cikk módosításával, mivel így a címzett reklámküldemények koncepciója csak a fenntartható szolgáltatásoknál szerepel;
- 9. cikk, (5) bekezdés: a javasolt módosítás összhangban van a 7. cikk módosításával, mivel így a címzett reklámküldemények koncepciója csak a fenntartható szolgáltatásoknál szerepel;
- A 4. fejezet címe: a 4. fejezet címének javasolt módosítása összhangban van a 7. cikk módosításával, annak tükrözésére, hogy ennek a javaslatnak megfelelően többé nem tehető különbség a fenntartott és a nem fenntartott postai szolgáltatások között;
- 10. cikk: a javasolt módosítások az EK-szerződés új számozását tükrözik, és azt, hogy ennek a javaslatnak megfelelően többé nem tehető különbség a fenntartott és a nem fenntartott postai szolgáltatások között;
- 11. cikk: a javasolt módosítás az EK-szerződés új számozását tükrözi;
- 12. cikk, ötödik francia bekezdés: a „magán” jelző törlésre került, mivel az a tény, hogy egy ügyfél állami vagy magán, nem bír jelentőséggel, és félrevezető lehet;
- 26. cikk, (1) bekezdés: a 26. cikk (1) bekezdésében javasolt törlés összhangban van a 7. cikk módosításával, azt tükrözi, hogy a postai szolgáltatások többé nem foglalhatók le, és ennél „liberálisabb” módszerek bevezetésére ezért nem kerülhet sor.

Az elfogadott szabályozási keretrendszer következetes átültetésének megkönnyítése érdekében a Bizottság elhatározta, hogy megvizsgálja és a tagállamokkal megvitatja, hogy mi

a megfelelő mód az irányelv új rendelkezéseinek átültetésére, alkalmazására és végrehajtására.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK IRÁNYELVE

a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére, 55. és 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,⁷

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,⁸

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,⁹

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően eljárva,¹⁰

mivel:

- (1) A közösségi postai szolgáltatások fejlesztéséről szóló 1994. február 7-i tanácsi állásfoglalás¹¹ szerint a közösségi postaügyi politika egyik fő célkitűzése a postai piacnak a verseny előtti fokozatos, ellenőrzött megnyitása az egyetemes szolgáltatás nyújtásának további garanciája mellett.
- (2) A közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² létrehozta a postai ágazat közösségi szintű szabályozási keretrendszerét. Ez rendelkezik az egyetemes szolgáltatás garantálásáról és ennek érdekében a tagállamok által egyetemes szolgáltatójuk (szolgáltatóik) számára fenntartható szolgáltatásokról – amelyek körét fokozatosan és progresszív módon csökkenteni kell –, megállapítja a fenntartható szolgáltatásokra vonatkozó tömeg-és díjhatárokat, és megszabja a piacnak a verseny előtti további

⁷ HL C [...], [...], [...] o.

⁸ HL C [...], [...], p. [...] o.

⁹ HL C [...], [...], p. [...] o.

¹⁰ HL C [...], [...], p. [...] o.

¹¹ HL C 48., 1994.2.16., 3. o.

¹² HL L 15., 1998.1.21., 14. o., legutóbb a 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK rendelet (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) által módosított irányelv.

megnyitására vonatkozó menetrendet annak érdekében, hogy a postai szolgáltatásokban megteremtődjön az egységes piac.

- (3) Az EK-szerződés 16. cikke felhívja a figyelmet az általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatásoknak az Unió közös értékrendjében elfoglalt helyére, valamint a társadalmi és területi kohézióban játszott szerepére. Megállapítja, hogy ügyelni kell arra, hogy ezek a szolgáltatások olyan elvek alapján és feltételek mellett működjenek, amelyek lehetővé teszik rendeltetésük teljesítését.
- (4) Ezen a területen az intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy a Közösségnek az EK-szerződés 2. cikkében foglalt feladatai szerinti célkitűzések – vagyis a gazdasági tevékenységek összehangolt, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődése, a foglalkoztatás és a szociális védelem magas szintje, a fenntartható és inflációt nem gerjesztő növekedés, a versenyképesség és a gazdasági teljesítmény konvergenciája, az életszínvonal és az életminőség javulása, valamint a tagállamok közötti gazdasági és társadalmi kohézió és szolidaritás – megvalósulhassanak.
- (5) A lisszaboni stratégia féldős felülvizsgálatára vonatkozó, 2005. március 22–23-i megállapításaiban az Európai Tanács megismételte a belső piac kiteljesítésének jelentőségét a növekedést serkentése, valamint több és jobb munkahely teremtése szempontjából, és leszögezte, hogy egy versenyképes és dinamikus gazdaságban az általános gazdasági érdeket képviselő, hatékony szolgáltatások fontos szerepet játszanak. Ezek a megállapítások továbbra is érvényesek a postai szolgáltatásokra, amelyek a kommunikáció, a kereskedelem, valamint a társadalmi és területi kohézió lényeges eszközét jelentik.
- (6) Az Európai Parlament 2006. február 2-i állásfoglalása hangsúlyozta a hatékony postai szolgáltatások társadalmi és gazdasági jelentőségét, és a lisszaboni stratégia keretében betöltött fontos szerepét, jelezve, hogy az eddig tett reformintézkedések lényeges pozitív fejleményeket eredményeztek a postai ágazatban: jobb minőséget, nagyobb hatékonyságot és az ügyfelekre való jobb odafigyelést.
- (7) A 97/67/EK irányelvvel összhangban előretékintő tanulmány készült, amely minden egyes tagállam vonatkozásában felméri, hogy az egyetemes szolgáltatásra milyen hatással lesz a postai belső piac 2009-ben bekövetkező kiteljesedése. A Bizottság szintén alaposan megvizsgálta a Közösség postai ágazatát, tanulmányokat készített az ágazatban végbemenő gazdasági, társadalmi és műszaki fejleményekről, és széleskörű egyeztetéseket folytatott az érdekelt felekkel.
- (8) Az előretékintő tanulmány szerint az alapvető cél, vagyis az egyetemes szolgáltatás tartamos nyújtásának biztosítása a 97/67/EK irányelvvel összhangban a tagállamok által meghatározott minőségi szabványoknak megfelelően 2009-re az egész Közösségben elérhető anélkül, hogy fenntartott területre szükség volna.
- (9) A postai piacoknak a verseny előtti fokozatos megnyitása az egyetemes szolgáltatók számára elegendő időt biztosított ahhoz, hogy megvalósítsák a piaci feltételek közötti hosszú távú életképességük biztosításához szükséges korszerűsítési és szerkezetátalakítási intézkedéseket, a tagállamok számára pedig lehetővé tette, hogy szabályozási rendszerüket a nyitottabb környezethez igazítsák. A tagállamok számára rendelkezésre áll továbbá az átültetési határidőig fennmaradó idő, valamint a valós

verseny kialakulásához szükséges jelentős időtartam arra, hogy szükség esetén folytassák az egyetemes szolgáltatók korszerűsítését és átalakítását.

- (10) Az előrettekintő tanulmány rámutat, hogy az egyetemes szolgáltatás finanszírozására többé nem lehet előnyben részesített megoldás a fenntartott terület. Ez a megállapítás figyelembe veszi a Közösség és tagállamainak érdekeltségét a belső piac megvalósulásában, illetve annak növekedést és foglalkoztatást biztosító lehetőségei terén, valamint biztosítja, hogy valamennyi felhasználó számára hatékony általános gazdasági érdekű szolgáltatás álljon rendelkezésre. Ezért célszerű a 2009. január 1-jei dátumot, mint a postai szolgáltatások belső piacának kiteljesedésére szabott határidőt megerősíteni.
- (11) A postai ágazaton belüli változásokat számos hajtóerő irányítja, nevezetesen a kereslet és az ügyféligenyek változása, a szervezeti változások, az automatizálás és az új technológiák bevezetése, az elektronikus kommunikációs eszközökre való áttérés és a piac megnyitása.
- (12) A piac teljes megnyitása következtében várható, hogy a postai piacok mérete összességében megnő, további hozzájárulást jelentve a fenntartható és minőségi foglalkoztatáshoz az egyetemes szolgáltatóknál, valamint új munkahelyeket teremtve más piaci szereplőknél, az új belépőknél és a kapcsolódó gazdasági tevékenységekben. Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a hatáskörét, hogy a postai ágazatban az alkalmazási feltételeket szabályozhatják.
- (13) A megnövekedett verseny elő fogja mozdítani a postai ágazat és az alternatív kommunikációs módszerek integrációját, és lehetővé teszi, hogy az egyre igényesebb ügyfelek számára nyújtott szolgáltatások minősége javuljon.
- (14) A szomszédos kommunikációs piacok fejleményei különféle hatásokat fejtettek ki a Közösség különböző régióiban és népesség-szegmenseiben a postai szolgáltatások használatára. A területi és társadalmi kohéziót azonban fenn kell tartani, és figyelembe véve a tagállamok számára a 97/67/EK irányelvben biztosított rugalmasságot, melynek jegyében egyes szolgáltatási jellemzőket a helyi keresletnek való megfelelés érdekében megváltoztathatnak, célszerű teljes mértékben fenntartani az egyetemes szolgáltatásra és a minőségre vonatkozó követelményeket. Annak biztosítására, hogy a piac megnyitása továbbra is minden igénybevevő, és különösen a fogyasztók és a kis- és középvállalkozások számára előnyös legyen, a tagállamoknak a piaci fejleményeket figyelemmel kell kísérniük és szabályozniuk kell. Ehhez az irányelv értelmében rendelkezésre álló megfelelő szabályozási intézkedéseket kell alkalmazniuk, hogy biztosítsák a felhasználók igényeit továbbra is kielégítő postai szolgáltatások hozzáférhetőségét, és adott esetben ugyanazon a hozzáférési ponton a szolgáltatások egy minimális számának elérhetőségét.
- (15) A 97/67/EK irányelv előnyben részesítette azt a megoldást, hogy az egyetemes szolgáltatást a kijelölt egyetemes szolgáltató(k) nyújtották. A nagyobb verseny és választék kialakulásával a belső piacon a postai szolgáltatások szabad nyújtásának biztosításához a tagállamoknak további rugalmasságra van szükségük, hogy az egyetemes szolgáltatás garantálásához leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmust meghatározzák, tiszteletben tartva az objektivitást, az átláthatóságot, a megkülönböztetés-mentességet, az arányosságot és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit. A tagállamok ehhez a következők valamelyikét, vagy azok kombinációját

alkalmazhatják: az egyetemes szolgáltatás piaci erők révén való biztosítása, egy vagy több vállalkozás kijelölése az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek biztosítására vagy különböző területek ellátására, illetve az egyetemes szolgáltatások közbeszerzés révén való biztosítása.

- (16) Fontos, hogy a felhasználók teljes körű tájékoztatást kapjanak a kínált egyetemes szolgáltatásokról, illetve a postai szolgáltatást nyújtó vállalkozások tisztában legyenek az egyetemes szolgáltatók jogaival és kötelezettségeivel. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a fogyasztók továbbra is minden tájékoztatást megkapjanak az egyes kínált szolgáltatások jellemzőiről és hozzáférhetőségéről. Azonban a tagállamok számára biztosított fokozott rugalmassággal összhangban (mivel az egyetemes szolgáltatás nyújtását az egyetemes szolgáltató(k) kijelölésétől eltérő módon is biztosíthatják) célszerű, hogy a tagállamok szabadon dönthessék el, hogy a nyilvánosság tájékoztatását miképp oldják meg.
- (17) Az elkészült tanulmányok fényében, és a postai szolgáltatások belső piacában rejlő lehetőségek teljes kibontakoztatására törekedve célszerű megszüntetni az egyetemes szolgáltatás finanszírozásának biztosítására a fenntartott terület és a különleges jogok használatát.
- (18) Az egyetemes szolgáltatás fennmaradó nettó költségeinek külső finanszírozására még szükség lehet néhány tagállam esetében. Ezért célszerű tisztázni az egyetemes szolgáltatás finanszírozására – szükséges és indokolt esetben – rendelkezésre álló lehetőségeket, meghagyva a tagállamoknak a használandó mechanizmus(ok) megválasztásának lehetőségét. E lehetőségek között szerepelnek a közbeszerzési eljárások, a belső kereszttámogatások, valamint – ha az egyetemes szolgáltatás kötelezettségei nettó költséggel járnak és méltánytalan terhet jelentenek a kijelölt vállalkozás számára – az állami kompenzáció, illetve a szolgáltatók és/vagy az igénybevevők között átlátható módon megvalósított költségmegosztás, pl. kompenzációs alapba befizetett hozzájárulások révén. A tagállamok ezek mellett a Közösségi jog által biztosított más finanszírozási lehetőségeket is használhatnak, amennyiben azok összhangban vannak az irányelvvel; például dönthetnek úgy, hogy az egyetemes szolgáltatók egyéb (az egyetemes szolgáltatásokon kívüli) tevékenységeiből származó haszon fordítható részben vagy egészben az egyetemes szolgáltatás nettó költségeinek fedezésére.
- (19) Annak megállapításához, hogy mely vállalkozásoktól követelhető meg a kompenzációs alaphoz való hozzájárulás, a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az ilyen vállalkozások által kínált szolgáltatások az igénybevevő szemszögéből az egyetemes szolgáltatásokat helyettesíthetik-e, figyelembe véve a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a többletértéket képviselő jellemzőket és rendeltetésszerű használatukat. Ahhoz, hogy helyettesíthetőknek minősüljenek, a szolgáltatásoknak nem kell szükségképpen rendelkezniük az egyetemes szolgáltatás minden vonásával, amilyen például a napi kézbesítés vagy az országos hatókör. Az egyetemes szolgáltatások költségeihez való hozzájárulás összegének megállapításakor az arányosság elvével összhangban a tagállamok kötelesek átlátható és megkülönböztetés-mentes szempontokat használni, úgy mint a vállalkozásnak az egyetemes szolgáltatások nyújtásában vállalt részesedése.
- (20) A 97/67/EK irányelvben is említett átláthatóság, megkülönböztetés-mentesség és arányosság elveit továbbra is alkalmazni kell bármely finanszírozási mechanizmusra,

és az ezen a területen hozott döntéseknek átlátható, objektív és ellenőrizhető szempontokon kell alapulniuk. Ennek megfelelően az egyetemes szolgáltatás nyújtásának nettó költségeit a nemzeti szabályozó hatóságnak úgy kell kiszámítania, mint az egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel rendelkező és az azzal nem rendelkező kijelölt vállalkozás nettó költségeinek különbségét. A számításakor figyelembe kell venni más releváns elemeket is, így az egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt vállalkozás számára keletkező piaci hasznot, az ésszerű nyereséghez való jogot és a költséghatékonysági ösztönzőket.

- (21) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy indokolt esetben és arányos mértékben továbbra is használják a célkitűzések eléréséhez az engedélyezést és az egyedi engedélyeket. Amint azonban 97/67/EK irányelv alkalmazásáról szóló harmadik bizottsági jelentés kiemelte, a belső piacon a szolgáltatások nyújtásának indokolatlan akadályozását megelőzendő szükségesnek tűnik az engedélyekben szereplő feltételek további harmonizációja. Ebben az összefüggésben egy tagállam lehetővé teheti, hogy egy vállalkozás vagy szolgáltatási kötelezettséget vállaljon, vagy járuljon hozzá egy másik vállalkozásnál az adott szolgáltatás nyújtásakor felmerülő költségek kiegyenlítéséhez, de nem szabhat ki egyidejűleg kötelezettséget a költségmegosztási mechanizmushoz való hozzájárulásra és az egyetemes szolgáltatás nyújtására vagy minőségi követelmények betartására, mivel a kettő ugyanazt a célt szolgálja. Célszerű tisztázni azt is, hogy néhány, az engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezés nem alkalmazandó a kijelölt egyetemes szolgáltató(k)ra.
- (22) Olyan környezetben, ahol az egyetemes szolgáltatás területén több postai vállalkozás is kínál szolgáltatásokat, célszerű megkövetelni, hogy minden tagállam mérje fel, nem érdemes-e a postai infrastruktúra egyes elemeit, vagy bizonyos, rendszerint egyetemes szolgáltató(k) által ellátott szolgáltatásokat hozzáférhetővé tenni más, hasonló szolgáltatásokat nyújtó piaci szereplők számára a hatékony verseny elősegítése és/vagy a felhasználók védelme: a postai szolgáltatások átfogó minőségének biztosítása érdekében. Mivel ezeknek az elemeknek vagy szolgáltatásoknak a jogi vagy piaci helyzete a különböző tagállamokban eltérő, célszerű a tagállamoktól mindössze annyit megkövetelni, hogy tájékozott döntést hozzanak a szabályozás szükségességéről, mértékéről és módjáról, beleértve adott esetben a költségmegosztás szabályozását is. Ez a rendelkezés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a nyilvános postai hálózathoz való átlátható és megkülönböztetés-mentes hozzáférés biztosítása céljával intézkedéseket foganatosítsanak.
- (23) Tekintettel a postai szolgáltatások jelentőségére a vakok és gyengén látók életében, célszerű megerősíteni, hogy az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségekkel összhangban a tagállamokban a vakok és csökkent látóképességű személyek számára bevezetett ingyenes szolgáltatások folyamatos biztosítását a piacnyitási folyamat nem veszélyeztetheti.
- (24) Egy igazi versenykörnyezetben mind az egyetemes szolgáltatás pénzügyi egyensúlya, mind a piaci torzulások korlátozása szempontjából fontos, hogy az árak a szokásos kereskedelmi feltételeket és költségeket tükrözzék, és ettől az elvtől csak akkor szabad eltérni, ha az a közérdekeket szolgálja. E cél érdekében a tagállamok továbbra is fenntarthatják az egységes díjakat a darabonkénti díjszabású küldeményekre, amely a fogyasztók és a kis- és középvállalkozások által leggyakrabban igénybe vett szolgáltatás. Az egyes tagállamok fenntarthatják a más küldeménytípusokra vonatkozó

egységes díjakat is, ha az az általános közérdeket szolgálja, amilyen a kultúrához való hozzájárulás, a regionális vagy a társadalmi kohézió.

- (25) Figyelembe véve azokat a nemzeti sajátosságokat, amelyek kihatnak a mindenkori egyetemes szolgáltató működésének az igazi versenykörnyezetben való szabályozására, célszerű a tagállamokra bízni annak eldöntését, hogy a kereszttámogatásokat hogyan lehet a leghatékonyabban felügyelni.
- (26) Az igazi versenypiacra való áttérés folyamatában célszerű továbbra is megkövetelni a tagállamoktól, hogy az egyetemes szolgáltató(k) számára előírják az elkülönült és átlátható elszámolás készítését, a szükséges kiigazításokkal. Ez a kötelezettség a nemzeti szabályozó hatóságok, a versenyhatóságok és az Európai Bizottság számára biztosítja az egyetemes szolgáltatással kapcsolatos döntésekhez és a valódi verseny kialakulásáig a tisztességes piaci feltételek figyelemmel kíséréséhez szükséges információkat. A nemzeti szabályozó hatóságok közötti további együttműködés az erre a területre vonatkozó célok és vezérelvek kialakításában minden bizonnyal hozzájárul majd e szabályok összehangolt alkalmazásához.
- (27) A más szolgáltatási területeken érvényesülő szabályoknak megfelelően és a fogyasztóvédelem érdekében a panasztételi eljárásokra vonatkozó minimumelvek alkalmazását célszerű az egyetemes szolgáltató(ko)n túlra is kiterjeszteni. A panaszok kezelését szolgáló eljárások hatékonyságának növelése szempontjából lényeges, hogy az irányelv ösztönzi a peren kívüli rendezési lehetőségek használatát, összhangban a fogyasztói jogviták peren kívüli rendezéséért felelős szervekre alkalmazandó elvekről szóló, 1998. március 30-i 98/257/EK bizottsági ajánlással¹³ és a fogyasztói jogviták megegyezésen alapuló megoldásában részt vevő bírósági eljáráson kívüli testületekre vonatkozó elvekről szóló, 2001. április 4-i bizottsági ajánlással.¹⁴ A fogyasztók érdekeit szolgálná a piaci szereplők közötti, az infrastruktúra és a szolgáltatások bizonyos elemeihez való hozzáféréstől és a nemzeti szabályozó hatóságok és fogyasztóvédelmi szervezetek közötti együttműködés követelményéből eredő fokozott interoperabilitás is.
- (28) Célszerű a végrehajtásra vonatkozó előírásokat összhangba hozni a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat¹⁵ módosításaival.
- (29) A nemzeti szabályozó hatóságok szerepe valószínűleg döntő fontosságú marad, különösen azokban a tagállamokban, ahol a versenyre való áttérés még nem fejeződött be. A szabályozási és az üzemeltetési funkciók különválasztásának elvével összhangban a tagállamoknak garantálniuk kell a nemzeti szabályozó hatóságok függetlenségét, ezáltal biztosítva döntéseik pártatlanságát. A függetlenség e követelménye nem érinti a tagállamok intézményi autonómiáját és alkotmányos kötelezettségeit, ahogy a tagállamok tulajdoni rendét meghatározó szabályokra a Szerződés 295. cikkében rögzített semlegességi elvet sem. A nemzeti szabályozó hatóságok számára feladataik teljesítéséhez meg kell adni minden szükséges erőforrást: emberi erőforrást, szakértelmet és pénzügyi eszközöket.

¹³ HL L 115., 1998.4.17., 31. o.

¹⁴ HL L 109., 2001.4.4., 56. o.

¹⁵ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK (HL L 200., 2006.7.22, 11. o.) határozattal módosított határozat.

- (30) Mivel a szabályozási funkciókat gyakran különféle nemzeti testületek látják el, célszerű átláthatóságot teremteni a feladatok kiosztásában, és az ágazati szabályozásért, a versenyszabályok alkalmazásáért és a fogyasztóvédelmi kérdésekért felelős különböző szervezetektől célszerű megkövetelni, hogy működjenek együtt feladataik eredményes ellátása érdekében.
- (31) Amennyiben egy nemzeti szabályozó hatóság döntést hozott bármely fél vonatkozásában, annak lehetővé kell tenni, hogy egy független testülethez fellebbezzen. Ez a testület lehet egy bíróság. Ez a jogorvoslati eljárás nem érinti a nemzeti igazságszolgáltatási rendszereken belüli hatáskör-megosztást és a jogi, illetve természetes személyek nemzeti jog szerinti jogait. A jogi és piaci biztonság garantálásához rendelkezni kell az ilyen eljárások lezárulásáig a nemzeti szabályozó hatóságok döntéseinek érvényéről.
- (32) A nemzeti szabályozó hatóságoknak az ezen irányelv szerinti feladataik végzése során szükség esetén össze kell hangolniuk tevékenységüket a többi tagállam szabályozó testületeivel és a Bizottsággal. Ez elősegíti a postai szolgáltatások belső piacának fejlődését, és szolgálja az ebben az irányelvben foglalt rendelkezések következetes alkalmazását az összes tagállamban, különösen azokon a területeken, ahol a közösségi jogot végrehajtó nemzeti jog a nemzeti szabályozó hatóságok számára mérlegelési jogkört ad a vonatkozó szabályok alkalmazásában. Ez az együttműködés többek között a 97/67/EK irányelv által létrehozott bizottságban, vagy az európai szabályozó hatóságokat összefogó csoportban valósulhat meg. A tagállamoknak kell eldönteniük, hogy ennek az irányelvnek az alkalmazásában mely testületek a nemzeti szabályozó hatóságok.
- (33) A nemzeti szabályozó hatóságoknak feladataik eredményes elvégzéséhez a piaci szereplőktől információkat kell beszerezniük. Az információkéréseknek arányosaknak kell lenniük, és nem jelenthetnek indokolatlan terhet a vállalkozások számára. Az Európai Bizottság is gyűjthet információkat a közösségi jog szerinti kötelezettségei teljesítéséhez.
- (34) Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a postai szolgáltatások belső piacának fejlődésével kapcsolatos tájékoztatása érdekében a Bizottság rendszeresen jelentést kell benyújtania ezekhez az intézményekhez a 97/67/EK irányelv alkalmazásáról.
- (35) A postai ágazat szabályozási keretrendszerének megerősítése céljából a 97/67/EK irányelvben előírt hatályvesztési időpontot törölni kell.
- (36) Mivel a javasolt fellépés, azaz a postai szolgáltatások belső piacának megteremtése, az egyetemes szolgáltatások közös színvonalának biztosítása minden felhasználó számára, és a postai szolgáltatások összehangolt elveinek megállapítása a tagállamok által kellő mértékben nem valósítható meg, és ez a célkitűzés a meghozandó intézkedések terjedelme vagy hatásai miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az ugyanabban a cikkben megállapított arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (37) A 97/67/EK irányelvet a fentieknek megfelelően módosítani kell.

- (38) Ez az irányelv összhangban van a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb hatályos közösségi eszközökkel. Amennyiben ez az irányelv ellentmondásba kerülne egy másik közösségi eszközzel, különösen a belső piaci szolgáltatásokról szóló [2006/./EK] irányelvvel, a postai ágazatra a jelen irányelvet és annak rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni és alkalmazni.
- (39) Ez az irányelv nem érinti a Szerződésnek a versenyről és a szolgáltatások nyújtásának szabadságáról szóló szabályai alkalmazását. Amennyiben a finanszírozási mechanizmusok keretében sor kerül a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatásra, ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseinek betartására vonatkozó kötelezettségét.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 97/67/EK irányelv a következőképpen módosul:

- (1) Az 1. cikkben a második francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„- a postai szolgáltatások nyújtására vonatkozó feltételek,”

- (2) A 2. cikkben

- (a) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) *postai küldemény*: abban a végleges formában megcímzett küldemény, amelyben a postai szolgáltatónak azt továbbítania kell. A levélküldeményeken kívül ilyen küldeménynek számítanak például a könyvek, katalógusok, hírlapok, folyóiratok és az árut tartalmazó postai csomagok, kereskedelmi értéküktől függetlenül;”

- (b) a (8) bekezdést el kell hagyni.

- (c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(20) *darabonkénti díjszabás szerint nyújtott szolgáltatások*: olyan postai szolgáltatások, amelyek díját az egyetemes szolgáltató(k) az egyedi postai küldeményekre vonatkozó általános üzleti feltételekben állapítják meg.”

- (3) A 3. cikk (3) bekezdésében az első mondat első felének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy – a nemzeti szabályozó hatóságok által kivételesnek tartott körülmények vagy földrajzi helyzet kivételével – az egyetemes szolgáltatás minden munkanapon és a hét legalább öt napján legkevesebb a következőket foglalja magában:”

- (4) A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az egyetemes szolgáltatás biztosított legyen, és tájékoztatják a Bizottságot az ennek a kötelezettségnek a teljesítéséhez megtett intézkedésekről. A 21. cikk értelmében létrehozott bizottságot ezekről tájékoztatni kell, és annak figyelemmel kell kísérnie a tagállamok által az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében hozott intézkedések alakulását.

(2) Az egyes tagállamok egy vagy több vállalkozást jelölhetnek ki egyetemes szolgáltatónak az ország területének részére vagy egészére, illetve az egyetemes szolgáltatás különböző elemeire vonatkozóan. A közösségi joggal összhangban meghatározzák az ezekre a vállalkozásokra ruházott kötelezettségeket és jogokat, és ezeket a kötelezettségeket és jogokat közzéteszik. A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatásokkal való megbízás az objektivitás, a megkülönböztetés-mentesség, az arányosság és a lehető legkisebb piactorzítás elvein alapuljon. A megbízás csak meghatározott időre szólhat. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az általuk kijelölt egyetemes szolgáltató(k) személyéről.”

(5) Az 5. cikk (2) bekezdésében a „36. és 56. cikke” szövegrész helyébe „30. és 46. cikke” lép.

(6) A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

A tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy az igénybevevők és a postai szolgáltató(k) rendszeresen megfelelően részletes és naprakész tájékoztatást kapjanak a kínált egyetemes szolgáltatások konkrét feltételeiről, különösen a szolgáltatások igénybevételének feltételeire, illetve az árakra és a minőségi szabványok színvonalára vonatkozóan. A tájékoztatást megfelelő módon kell közzétenni.

A tagállamok értesítik a Bizottságot arról, hogy az első albekezdéssel összhangban közzéteendő tájékoztatást és esetleg annak későbbi módosításait hogyan hozzák nyilvánosságra.”

(7) A 3. fejezet címének helyébe a következő szöveg lép:

„3. FEJEZET

Az egyetemes szolgáltatások finanszírozása”

(8) A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

(1) 2009. január 1-től a tagállamok nem adhatnak vagy tarthatnak fenn a postai szolgáltatások létrehozására és/vagy biztosítására vonatkozó kizárólagos vagy különleges jogokat. A tagállamok az alábbi (2), (3) és (4) bekezdésben felsorolt egy

vagy több eszköz felhasználásával vagy az EK-Szerződéssel összhangban lévő egyéb módon finanszírozhatják az egyetemes szolgáltatások biztosítását.

(2) A tagállamok az egyetemes szolgáltatások nyújtását közbeszerzési eljárás révén is biztosíthatják.

(3) Amennyiben egy tagállam azt állapítja meg, hogy az egyetemes szolgáltatás nyújtása nettó költséget von maga után, és méltánytalan pénzügyi terhet jelent az egyetemes szolgáltató(k) számára, a következőket teheti:

a) bevezet egy olyan mechanizmust, amely az érintett vállalkozás(ok)nak állami alapokból nyújt kompenzációt;

b) az egyetemes szolgáltatás nyújtásának nettó költségét megosztja a szolgáltatást nyújtók és/vagy az azt igénybevevők között.

(4) Ha a (3) bekezdés b) pontja értelmében a nettó költségek megosztására kerül sor, a tagállamok létrehozhatnak egy a szolgáltatók és/vagy a szolgáltatást igénybevevők által fizetett díjakból finanszírozott kompenzációs alapot. Ezt az alapot a kedvezményezettől vagy kedvezményezettektől független testület kezeli. A tagállamok a 9. cikk (2) bekezdése alapján az engedélyek megadásakor feltételül szabhatják az alaphoz való pénzügyi hozzájárulást vagy egyetemes szolgáltatási kötelezettség teljesítését. Ilyen módon azonban csak a 3. cikkben említett szolgáltatásokat lehet finanszírozni.

(5) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az átláthatóság, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elveit tiszteletben tartásuk a (3) és a (4) bekezdésben említett pénzügyi hozzájárulások szintjének rögzítésekor. A (4) és a (4) bekezdés alapján hozott döntéseknek objektív és ellenőrizhető kritériumokon kell alapulniuk és azokat nyilvánosságra kell hozni.”

(9) A 4. fejezet címének helyébe a következő szöveg lép:

„4. FEJEZET

A postai szolgáltatásokra és a hálózat hozzáférhetőségére vonatkozó feltételek”

(10) A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

(1) A 3. cikkben meghatározottak szerinti egyetemes szolgáltatásokon kívül eső szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapkövetelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében a szükséges mértékben általános engedélyeket vezethetnek be.

(2) A 3. cikkben meghatározottak szerinti egyetemes szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapkövetelményeknek való megfelelés biztosítása és az egyetemes szolgáltatás védelme érdekében a szükséges mértékben engedélyezési eljárásokat vezethetnek be, ideértve az egyedi jogosítványokat.

Az engedély:

- adott esetben kötelezhet egyetemes szolgáltatás nyújtására,
- ha szükséges, az adott szolgáltatások minőségére, hozzáférhetőségére és teljesítésére vonatkozó követelményeket szabhat,
- adott esetben kötelezhet a 7. cikkben említett költségmegosztási mechanizmusokhoz való pénzügyi hozzájárulásra.

A 4. cikknek megfelelően kijelölt egyetemes szolgáltató(k) esetétől eltekintve az engedélyekre a következő szabályok vonatkoznak:

- számuk nem korlátozható,
- ugyanazon minőségi, hozzáférhetőségi és teljesítményi követelmény esetében nem róhatnak a szolgáltatóra egyidejűleg az egyetemes szolgáltatási kötelezettséget és költségmegosztási mechanizmushoz való pénzügyi hozzájárulási kötelezettséget,
- nem köthetők olyan feltételhez, amely más, nem ágazat-specifikus nemzeti jogszabály értelmében alkalmazandó a vállalkozásra,
- nem írhatnak elő az ennek az irányelvnek az alapján meglévő kötelezettségek teljesítéséhez szükséges technikai vagy működési feltételeken kívül más feltételeket.

(3) Az (1) és (2) bekezdésekben ismertetett eljárásoknak, kötelezettségeknek és követelményeknek átláthatóknak, hozzáférhetőeknek, megkülönböztetéstől menteseknek, arányosoknak, pontosoknak és egyértelműeknek kell lenniük, azokat előre nyilvánosságra kell hozni és objektív kritériumokon kell alapulniuk. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az engedély egészben vagy részben történő megtagadásának okait a kérelmezővel közöljék, és jogorvoslati lehetőséggel élhessen.”

(11) Az 10. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata és a Szerződés 47. cikkének (2) bekezdése, 55. és 95. cikke alapján eljárva meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek a 9. cikkben említett, a postai szolgáltatásoknak a nyilvánosság részére kereskedelmi alapokon történő nyújtására vonatkozó eljárások harmonizációjához szükségesek.”

(12) A 11. cikkben az „57. cikkének (2) bekezdése, 66. és 100a. cikke” szövegrész helyébe „47. cikkének (2) bekezdése, 55. és 95. cikke” lép.

(13) Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„11a. cikk

Amikor a felhasználók érdekeinek védelme és/vagy a valódi verseny előmozdítása megköveteli, és ugyanakkor az országos körülmények figyelembevételével a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az átlátható és megkülönböztetés-mentes hozzáférés nyílik a postai infrastruktúra vagy szolgáltatások következő elemeihez: irányítószám-rendszer, cím-adatbázis, postafiókok, levélgyűjtő- és kézbesítő ládák, címváltozásról szóló tájékoztatás, átirányítási szolgáltatás, a feladóhoz való visszaküldésre vonatkozó szolgáltatás.

(14) A 12. cikkben

(a) az első francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„- a díjaknak megfizethetőnek kell lenniük, és olyanoknak, hogy a szolgáltatások valamennyi igénybe vevője számára elérhetőek legyenek. A tagállamok a vakok és gyengén látók számára ingyenes postai szolgáltatásokat tarthatnak fenn vagy vezethetnek be,»

(b) a második francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„- az áraknak a költségeken kell alapulniuk és szolgálniuk kell a hatékonyságnövelést; azonban a tagállamok általános közérdek alapján határozhatnak úgy, hogy egységes díjakat kell alkalmazni területük minden pontján az országon belülre és/vagy a más tagállamokba irányuló, darabonkénti díjszabással rendelkező szolgáltatásokra és más tételekre,»

(c) az ötödik francia bekezdés utolsó mondatának helyébe a következő szöveg lép:

„Minden ilyen díjat elérhetővé kell tenni az olyan ügyfelek számára is, akik hasonló feltételek mellett postáznak küldeményeket.»

(d) a hatodik francia bekezdést el kell hagyni.

(15) A 14. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„14. cikk

(1) A tagállamok megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek annak biztosításához szükségesek, hogy az egyetemes szolgáltatók számvitele az e cikkben foglalt rendelkezésekkel összhangban történjen.

(2) Az egyetemes szolgáltatók saját belső számviteli rendszerükben egyértelműen elhatárolt módon külön elszámolást vezetnek az olyan szolgáltatásokról és termékekről, amelyek nettó költségeiért pénzügyi kompenzációban részesülnek vagy amelyek hozzájárulást képviselnek a meg nem térülő egyetemes szolgáltatások nyújtásához, és az olyan szolgáltatásokról és termékekről, amelyek sem kompenzációban, sem költségmegosztásban nem érintettek. Ez a számviteli elkülönítés a tagállamok számára lehetővé teszi az egyetemes szolgáltatás nettó költségének kiszámítását. Az ilyen belső számviteli rendszereknek következetesen

alkalmazott és objektív módon megindokolható költségelszámolási elveken kell alapulniuk.

(3) A (2) bekezdésben említett számviteli rendszerekben a (4) bekezdés sérelme nélkül a költségeket a következő módon kell könyvelni:

a) az egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket így kell könyvelni;

b) az általános költségeket, vagyis egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez közvetlenül hozzá nem rendelhető költségeket a következőképp kell megosztani:

i. ahol lehet, az általános költségeket keletkezésük közvetlen elemzése alapján kell könyvelni;

ii. ha a közvetlen elemzés nem lehetséges, az általános költségkategóriákat egy másik olyan költségkategóriával vagy költségkategóriák csoportjával való közvetett kapcsolat alapján kell felosztani, amelyek vonatkozásában a közvetlen hozzárendelés vagy felosztás lehetséges; a közvetett kapcsolat összehasonlítható költségstruktúrákon alapul;

iii. ha a költségfelosztásra sem közvetlen, sem közvetett módszer nem alkalmazható, a költségkategóriát egy általános osztótényező alapján kell felosztani, amelynek kiszámítása egyrészt az egyetemes szolgáltatásokhoz, másrészt pedig az egyéb szolgáltatásokhoz közvetlenül vagy közvetve hozzárendelt vagy felosztott összes kiadás arányának felhasználásával történik.

(4) Egyéb költségelszámolási rendszereket csak akkor lehet alkalmazni, ha azok megfelelnek a (2) bekezdésnek és a nemzeti szabályozó hatóság azokat jóváhagyta. A Bizottságot azok alkalmazása előtt tájékoztatni kell.

(5) A nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy a (3) vagy (4) bekezdésben ismertetett költségelszámolási rendszernek való megfelelést az egyetemes szolgáltatótól független illetékes szerv ellenőrizze. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a szolgáltatók a megfelelési nyilatkozatot rendszeresen közzétegyék.

(6) A nemzeti szabályozó hatóság kellő részletességgel nyilvántartja az egyetemes szolgáltató által alkalmazott költségelszámolási rendszerekre vonatkozó információkat, és ezeket az információkat kérésre eljuttatja a Bizottsághoz.

(7) Az említett számviteli rendszerekből származó adatokat a nemzeti szabályozó hatóság kérésre a bizalmas kezelés szabályaival összhangban a Bizottság rendelkezésére bocsátja.

(8) Amennyiben egy tagállam nem hozott létre a 7. cikk értelmében az egyetemes szolgáltatások nyújtását finanszírozó mechanizmust, és a nemzeti szabályozó hatóság meggyőződött arról, hogy a tagállamban egyetlen kijelölt egyetemes szolgáltató sem részesül burkolt vagy egyéb módon állami támogatásban, valamint hogy a piacon valós versenyhelyzet alakult ki, a nemzeti szabályozó hatóság dönthet úgy, hogy e cikk követelményeit nem alkalmazza. A nemzeti szabályozó hatóság minden ilyen döntésről előzetesen tájékoztatja a Bizottságot.”

(16) A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a postai szolgáltatást nyújtó vállalkozások a postai szolgáltatást igénybevevők panaszainak kezelésére átlátható, egyszerű és olcsó eljárásokat biztosítsanak, különösen az elvesztéssel, lopással, sérüléssel vagy a szolgáltatás minőségi szabványainak való meg nem feleléssel kapcsolatos esetekben (beleértve a felelősség megállapítását szolgáló eljárásokat azokban az esetekben, amikor egynél több piaci szereplő vesz részt a szolgáltatásban).

A tagállamok intézkedéseket foganatosítanak annak biztosítására, hogy az első bekezdésben említett eljárások lehetővé tegyék a viták méltányos és mihamarabbi rendezését, és indokolt esetben visszatérítési és/vagy kártérítési rendszerről gondoskodnak.

A tagállamok emellett támogatják a postai szolgáltatást ellátó vállalkozások és a fogyasztók közötti viták rendezésére szolgáló független, peren kívüli megegyezési rendszerek kialakítását.

A nemzeti és közösségi jogszabályok értelmében fennálló egyéb jogorvoslati lehetőségek sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy az egyénileg vagy – amennyiben a nemzeti jogszabályok megengedik – az igénybevevők és/vagy fogyasztók érdekeit képviselő szervezetekkel együttesen eljáró igénybevevők az illetékes nemzeti hatóságok elé terjesszenek olyan ügyeket, amelyekben az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozásokkal szembeni panaszt nem rendezték kielégítően.

A 16. cikkel összhangban a tagállamok biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatók és adott esetben az egyetemes szolgáltatás területébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozások a teljesítményük ellenőrzéséről szóló éves jelentéssel együtt közvétegyék az ellenük felmerült panaszok számát és az azok rendezésével kapcsolatos információkat.”

(17) A 21. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„21. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Erre a cikkre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. és 7. cikkeit kell alkalmazni.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.”

(18) A 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„22. cikk

(1) Minden tagállam kijelöl a postai ágazat tekintetében egy vagy több olyan nemzeti szabályozó hatóságot, amely jogi és működési szempontból a postai piaci szereplőktől független. Azok a tagállamok, amelyek fenntartják a postai szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás(ok) tulajdonjogát vagy ellenőrzését, gondoskodnak arról, hogy a szabályozási funkciók és a tulajdonlással és ellenőrzéssel kapcsolatos tevékenységek ténylegesen, szervezetileg is elkülönüljenek.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy melyik nemzeti szabályozó hatóságot jelölték ki az ezen irányelv alkalmazásában felmerülő feladatok elvégzésére. A nemzeti szabályozó hatóságok által elvégzendő feladatokat könnyen kezelhető formában kell közzétenniük, különösen ha ezen feladatok ellátásával egynél több szervezetet bíztak meg. A tagállamok adott esetben gondoskodnak arról, hogy a közös érdeklődésre számot tartó ügyekben a szabályozó hatóságok és a versenyjog és a fogyasztóvédelem felügyeletével megbízott nemzeti hatóságok egymással egyeztessenek és együttműködjenek.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok feladata az ebből az irányelvből eredő kötelezettségek betartásának biztosítása, különösen az egyetemes szolgáltatások nyújtására vonatkozó ellenőrzési és szabályozási eljárások kialakításával. Megbízást kaphatnak arra is, hogy felügyeljék a postai ágazatban a versenyszabályok betartását.

A tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai szoros együttműködést folytatnak és kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak, hogy megkönnyítsék ennek az irányelvnek az alkalmazását.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy nemzeti szinten létezzenek olyan hatékony mechanizmusok, amelyek a postai szolgáltatások bármely igénybevevőjének vagy a postai szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásnak lehetővé teszik, hogy egy nemzeti szabályozó hatóság őket érintő határozata ellen olyan fellebbezési testülethez fellebbezzenek, amely az érintett felektől független. A fellebbezési eljárások lezárultáig a nemzeti szabályozó hatóságok határozata ideiglenesen érvényben marad, hacsak a fellebbezési testület másként nem határoz.”

(19) A szöveg a 22. cikk után a következő fejezetcímmel egészül ki:

„9a. FEJEZET

Információk biztosítása”

(20) Az irányelv szövege a következő cikkel egészül ki:

„22a. cikk

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a postai szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások minden szükséges információt – beleértve a pénzügyi információkat és az egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó információkat – megadjanak a következő célokra:

a) a nemzeti szabályozó hatóságok számára az irányelvnek a rendelkezéseivel vagy az ennek megfelelően hozott határozatokkal való összhang biztosítására,

b) világosan meghatározott statisztikai célokra.

(2) A vállalkozásoknak az ilyen információkat kérésre haladéktalanul, a nemzeti szabályozó hatóság által kért határidőn belül és részletességgel meg kell adniuk. A nemzeti szabályozó hatóság által kért információknak feladatainak teljesítésével arányban kell állnia. A nemzeti szabályozó hatóság megindokolja az információkérést.”

(21) A 23. cikk helyébe a következő lép:

„23. cikk

Háromévente, első alkalommal legkésőbb 2011. december 31-ig, a Bizottság jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ennek az irányelvnek az alkalmazásáról, beszámolva az ágazatban bekövetkezett fejleményekről, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, munkaerőpiaci és műszaki vonatkozásokra, valamint a szolgáltatás minőségének alakulásáról. A jelentéshez adott esetben csatolni kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett javaslatokat.”

(22) A 26. cikket el kell hagyni.

(23) A 27. cikket el kell hagyni.

2. cikk

1. A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2008. december 31-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét és a rendelkezések és az ezen irányelv közötti megfelelési táblázatot haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok a rendelkezéseket elfogadják, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területeken fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, [...]

Az Európai Parlament részéről
Az elnök

A Tanács részéről
Az elnök